

nutí lhůty rekursní vzal zřetel na rozklad nebo stížnost, může-li usnesení býti změněno bez újmy osoby třetí; v jiných případech nelze k opožděnému rekursu přihlížeti ani tehdy, jde-li o záležitosti osob podle § 2 nesp. pat. pod zvláštní ochranu zákona postavených. Tyto předpisy zákona podporují výklad, že druhý odstavec § 12 pat., jenž je vyjimečným ustanovením z pravidla v prvním odstavci téhož § uvedeného, vztahuje se toliko na takové opožděné rekursy, ku kterým může býti podle § 11 nesp. říz. přihlédnuto bez újmy třetí osoby, nikoli na opožděné rekursy proti usnesením o soukromých právech stran, kde uplynutím lhůty rekursní nabyla druhá strana práv z usnesení formálně pravomocného. Výklad odchylný měl by v zápětí, že by v nesporném řízení každá strana mohla přezkoumání vydaného usnesení kdykoli požadovati a výkonu jeho kdykoliv opožděným rekuresem zbrániti, proti kteréžto právní nejistotě by předpis poslední věty § 12 nesp. říz. účastníkům neposkytoval dostatečné ochrany. V tomto případě šlo podle exekučního titulu o zákonnou povinnost otcovu dáti provdané zletilé dceři věno, tedy o soukromé právo, které po uplynutí lhůty rekursní nemůže býti měněno, pročť první soudce navrhovanou exekuci právem povolil; nelze také nahlédnouti, proč by v záležitosti, která jen z důvodů vhodnosti jest odkázána na řízení nesporné, měla býti oprávněná osoba po vydání exekučního titulu a uplynutí rekursní lhůty hůře postavena než by tomu bylo po rozsudku, jenž nabyl formální pravomoci.

Čís. 624.

Nárok dle § 1328 obč. zák. nový doslov (§ 166, III. dílčí novely) nenáleží k výlučné věcné příslušnosti okresního soudu.

(Rozh. ze dne 10. srpna 1920, R II 208/20.)

Žalobkyně podala u okresního soudu žalobu, již domáhala se náhrady škody penízem 10.000 K, kterou utrpěla, jak tvrdila tím, že žalovaný ji přiměl k tělesnému obcování, zneuživ jejího odvislého služebního poměru. Soud první stolice vyhověl námitce věcné nepříslušnosti soudu a žalobu odmítl. Rekursní soud nařídil prvnímu soudu, by nehledě k odmítacímu důvodu o žalobě jednal. Důvody: Dle údajů žalobních zakládá se žalobní nárok patrně na § 1328 obč. zák. (§ 166 III. dílčí novely) a dle § 49 čís. 2 j. n. jsou přikázány spory o povinnostech, které zákon nemanželskému otci vůči matce ukládá, bez ohledu na výši sporného předmětu, k příslušnosti okresních soudů. Dle smyslu § 49 čís. 2 j. n. dlužno souditi, že všechny spory, které mají právní základ ve skutečnosti nemanželského otcovství, náležejí bez ohledu na cenu předmětu, na soud okresní. Otázka, zdali a v jakém rozsahu uplatňované nároky v zákonem ustanovení jsou hmotně odůvodněny, nepřichází při rozhodnutí o příslušnosti v úvahu.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Usnesení rekursního soudu vyvozuje příslušnost okresního soudu ku projednání sporu z úvahy, že dle § 49 čís. 2 j. n. spory o povinnostech,

které zákon ukládá nemanželskému otci vůči matce, jsou příslušné k příslušnosti okresních soudů, neboť dle smyslu § 49 čís. 2 j. n. za to míti, že spory, jež mají základ ve skutečnosti nemanželského otcovství, náležejí bez ohledu na cenu předmětu před okresní soud. Proti této úvaze nelze ovšem ničeho namítati, než soud rekursní přehlíží, že žaloba, o níž se jedná, neuplatňuje nároku vyplývajícího ze skutečnosti nemanželského otcovství. Jak žaloba výslovně uvádí, požaduje žalobkyně škodu, kterou utrpěla tím, že žalovaný ji přiměl k tělesnému obcování, zneuživ jejího odvislého služebního poměru; jest tedy právním důvodem jejího nároku svedení dle ustanovení § 1328 obč. zák., ve znění § 166 III. dílčí novely k obč. zák. Ustanovení toto jest podstatně rozdílné od ustanovení starého § 1328 obč. zák., novelou zrušeného; kdežto právní následky tohoto posléze uvedeného §u jsou »otcovskými povinnostmi«, a jako takové od otázky, zda otěhotnění zakládá nedovolený čin, neodvislé, spočívá povinnost k náhradě škody stanovená v § 166 III. dílčí novely na svedení neodvislém od toho, zdali toto má za následek těhotenství čili nic (zpráva komise k § 233). Zrušený § 1328 obč. zák. ukládal svůdci povinnosti tam uvedené pouze, kdy někdo ženskou osobu »svedl a s ní dítě zpłodil«, a povinnosti svůdci uložené vyplývaly ze skutečnosti nemanželského otcovství; správně tedy spory o nároky plynoucí ze zrušeného nyní § 1328 obč. zák. na základě ustanovení § 49 j. n. příslušely výlučně před okresní soud. Nárok z § 166 III. dílčí novely však nespočívá na skutečnosti nemanželského zplodění dítěte, není mu tedy základem skutečnost nemanželského otcovství, pročez v tomto případě nelze se s úspěchem odvolávat na ustanovení § 49 čís. 2 j. n., nýbrž dlužno ohledně příslušnosti užití ustanovení § 50 j. n.

Čís. 625.

Rozhodnutí bytového úřadu, jímž úřad ten schválil oznámený mu zamýšlený pronájem bytu, nenahrazuje smlouvy nájemní. Nebyla-li tato před tím anebo potom mezi stranami dojednána, nevzejdou ze schválení bytového úřadu mezi stranami žádná práva a žádné závazky.

(Rozh. ze dne 10. srpna 1920, Rv II 191/20.)

Bytový úřad schválil oznámení žalovaného majitele domu o zamýšleném pronajetí bytu na žalobkyni, aniž by před tím nebo potom byla mezi stranami dojednána nájemní smlouva. Žalovaný zdráhal se po té odevzdati žalobkyni byt, o nějž šlo, nabízejí jí byt jiný. Žalobkyně domáhala se proto, by jí sporný byt byl odevzdán do užívání, opírajíc se o zmíněné rozhodnutí bytového úřadu. Žalobě bylo oběma nižšími soudy vyhověno, odvolacím soudem z těchto důvodů: Zákon o zabírání bytů ze dne 30. října 1919, čís. 592 sb. z. a n. odňal disposici o novém pronajmutí uprázdněných bytů volné úmluvě stran a vyhradil ji rozhodnutí bytového úřadu. Rozhodnutí to děje se buď přímo zabráním bytů, anebo nepřímým schválením návrhů stran. Z doslovu § 2 zákona, že bytovému úřadu nemá se předložiti ku schválení hotová nájemní smlouva, nýbrž jen její nástin, vybavený však všemi náležitostmi nájemní smlouvy, jmenovitě udáním činže a počátku nájemní doby, jde